

Forfatter: Munch-Petersen, Gustaf

Titel: nitten digte

Citation: Munch-Petersen, Gustaf: "nitten digte", i Munch-Petersen, Gustaf: *Samlede skrifter II*, Borgen, 1988. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-munp2-shoot-workid69010.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter II

nitten digte MCMXXXVII

sang

- fløjt klingende din vise om en gylden dag -,
klag din knugende smærte i moll -
sandheden hvisker nynnende melodien
i krattet bag grøften,
i stuens mørke -
- glæd dig, lyttende vandrer,
over harmoniens naadegave -,
flygt, ilsomt og stille,
for tonernes dystre kamp -
stemmer og toner besvarer, vandrer,
knivskarpt dit spørgende smil -

bølger

- solens sendags-skraa spyd
svingende stikker i havet,
glashuden hæver sig dirrende
og glattes ud,
kysten gennem dis er grøn,
blegblaarøde vandmænd stiger
mod guldlys,
suges mod havbund,
driver bølgende mod mad og død -
solpile vakler og falder,
kysten vender sig bort,
vindstille matblaa bølger
mumler havbølgers nat -

hvidt

en hvid bugnende snesky
en hvid skraat spejlende maane

et barns skrig
en hvidmalet baad paa bedding
sorte bølgers merke skvulp
og skridt af træsko
paa en sildeskællet kaj
tegner fosforsyngende
oktobernattens bidende kontur -

rids

viben skriger
en cirkel sort
skriger en kurve hvid
i luften -
saltengen drejer sig
grøn-graa vaad
med et lukket æg
i midten -

havet glider rødmende
ind i solens ild,
aften aander salt
mod morgens vind -
en maage forsvinder i sløret sus,
fiskeren vaagner til dag -

fiskerleje

oktobers horisont
er højere end kirkens spir -
paa dens takkede kant
vandrer smaa dampere
i række -
paa kysten hamrer havet sort
trommende -
og store vejrbidte mænd
kløver pindebrænde
med smaa økser -

skæret

sorthvide maager
med gule næb mod sommerbrisen
paa skærets ryg -
en sæl drejer et sort hoved
frem og tilbage kiggende
langs havspejlet -
skærets eneste asters brænder violet
i solen -
fluerne danser over
maagernes mødding -
sælen forsvinder -
maagerne letter -
strandastersen sidder fast i sin revne -
et rødt sejl dukker op -

vejr

- østenstormen klemmer
havet mod klippernes tænder
lukker havnene
jager fisken
til havs -

- skyerne blir smaa og stjernerne kommer
efter tre døgn -
vestbrise puffer søerne væk,
gammel brænding falder
tung paa skæret -
fiskerne kigger -

lav horisont

regngraa stormvind
trykker vintersæds blaagrønne spirer
mod sorte knolde -
markerne bølger tungt,
dunkel-grønne haar følger
i nikkende dans stormens
isnende strøg over krybende muld -
himlen kaster sig sort udad
mod havet -
grønne spirer nikker i takt
flimrende under stormens slør -

rødt og sort

de grønne blade blir gule -
stormene river
maaned efter maaned -
gul-røde blade klamrer sig til sorte grene -
langsomt vrider regnen stilkene løse -
saften staar stille i roden -

under jagende himmel
sover mulden sin hvile -
grønne menneskehjærter sortner -
menneskenes storme blødende nærmer sig -
forvirrings regn siver nat og dag -
hjærtets love mørner -
efteraars straalende pragt
vandrer i døde kolonner
gennem menneskenes byer -
- solen er fjernest nu -

konturløst

oktober regn-storm pisker fra land,
havet kryber,
byerne hvinende stryger,
lave sorte, pressende havet ned -
vandet synker
skærene ligger blottede,
et opankret skib
staar taarnhøjt, opslugt i dis,
en kone paa dækket
med kikkert ser intet -
over landet en tidlig maane
suser gennem rygende skyer -
en lille baad flygter
væltende mod havn -

nat

stille regn falder
gennem natten -
over den anden kyst
hviner stormen -

her falder regnen stille -
fra en graa himmel
usynlig i natten
falder regndraaberne
paa huse og marker og baade,
og paa klipperne ved havet -
og gør alting vaadt
i nattens stilhed -
fra den anden side øen
høres stormens hvinen
svagt -

pynten

selv naar det er stille,
naar blot en enkelt graa sky
haenger tung ved solnedgang,
rejses bølgen sig højt i vejret
paa skæret ud for pynten -
mod pyntens sorte stenkold
falder bølgen ned igen
med sne-hvidt brus -
under tungt hængende himmel
med en gul stribe i vest -

se!

se solen, solen,
føl luften i det levende bryst,
græsset under foden i glæde, glæde -,
endnu lever du jo -!
o, se, solen staar op,
se, dit barn sover,
- se -!
endnu lever du jo,
din kvinde glæder sig i dit hus -
- fyld dine øjne med det varme, herlige lys -,
levende broder!

morgen

i vintermorgens sorte mørke
lyder fra huse hanernes kor -
skygger af mænd
tramper mod havnens lygte -
motorers dunk trækker usynlige baade
mod pibende hav -
istunge byger fejer fra lave tage
kulrøgens brune sløjfer
udover havet -

bøn

magter, som styrer himlen og jorden
solen og stormen og havet,
magter, som styrer, usynligt for blikket,
menneskenes færden og liv,
magter, som styrer, usynligt for sjælen,
trældom og nød, skælvende glæde,
krige og rædsler, skændsel og synd,
magter, jeg tigger i pine,
giv mig lys for mit virke,
magter, lad mig ikke dø unyttig,
mægtige, brænd eders mærke
dybt ind i mit vaklende sind -

vise

mørke ansigter rundt omkring -
de klare glas paa bordet -
den hvide brænding
den hvide sne
og evig storm,
vort svage mod
i verdens larm -
ned foran glassets rand
sænker sig den almægtiges skæg
hans vældige ro, hans bydende blik,
hans grædefærdige smil -
den hvide brænding
den hvide sne
og evig storm,
vort svage mod
i verdens larm -
drik ud,
gud hjælpe os smaa -

vinter

stormene buldrer -
vinteren fører sin krig -
havet vandrer
langs kysterne -
himlen følger det
højt over landet -
smaa huse trykker sig
i angst mod jorden -
maanens øje af is
stirrer gennem nattens mur
paa mænd, der henter kul -

brødre

brødre i livets taager,
brødre i nøden paa jorden,
det forfærdelige findes,
skændselen lever i pragt,
døden vandrer ved vor side
saaende mørke og stank -,
brødre, skabt til mennesker,
alting har en sandhed
lysende skarp og klar,
alting har sin lov
ubrydelig fra dybet til det højeste -,
den frie menneskesjæl
har øjne skabt til lys -,
dybt i nødens grave
brænder evig sandhed,
selv paa livets bund
bliver løgneren aldrig ild,
selv i skændselens dynd
gløder menneskets lov
ufattelig som gud -

marts

sneen ligger
fast og hvid -
havet straalere
sommerblaat -

flammende sol
og isklar luft
brænder i trætte øjne -
havfugle yngler,
hæse stære skriger -
natten kommer
sort og dyb -
baade følger
stimende sild -
over landet i vest
gnistrer en stjerne grønt -